

Ruský políček EU a lekce diplomacie. Moskva během návštěvy šéfa unijní diplomacie Josepa Borrella, vyhostila tři unijní diplomaty

- CZ24 News | 6. února 2021

RUSKO: Rusko v pátek oznámilo vyhoštění tří diplomatů Švédska, Polska a Německa kvůli údajné účasti na „nezákonných akcích“ v Moskvě a Petrohradu. Ke kroku přistoupilo během návštěvy šéfa unijní diplomacie Josepa Borrella, ten to stejně jako všechny tři země odsoudil. Za akce Moskva označuje nepovolené protesty proti uvěznění opozičního politika Alexeje Navalného.

„Diplomaté účastníci se nezákonných akcí byli v souladu s vídeňskou konvencí prohlášeni za nežádoucí osoby. Mají nařízeno v co nejkratší době opustit ruské území,“ uvedlo ruské ministerstvo.

O vyhoštění diplomatů ze zemí EU informoval nejdříve server EUObserver s odvoláním na unijní zdroj. Stalo se tak podle něj právě v době páteční tiskové konference Borrella a šéfa ruské diplomacie Sergeje Lavrova.

Borrell krok Moskvy podle svého mluvčího Petera Stana „důrazně odsoudil“ a odmítl tvrzení, že by se vyhoštění diplomaté zabývali aktivitami neslučitelnými s jejich statutem. Vyzval přitom ruskou stranu k přehodnocení svého rozhodnutí.

Za neospravedlnitelné označila vyhoštění diplomatů německá kancléřka Angela Merkelová. Ministr zahraničí Heiko Maas k tomu řekl, že tento krok jen dál zhoršuje vztahy Ruska s Evropou, a pokud ho Moskva nepřehodnotí, bude následovat odpověď.

Polské ministerstvo zahraničí si kvůli tomuto incidentu předvolalo ruského velvyslance a vyzvalo Moskvu, aby od „chybného rozhodnutí“ ustoupilo, jinak Varšava učiní „odpovídající kroky“.

Švédské ministerstvo zahraničí postup Moskvy označilo za „naprosto nepodložený“. „Popíráme tvrzení Ruska, že se diplomat zúčastnil demonstrace. Sledování politických událostí v hostitelské

zemi je přirozenou součástí základních funkcí diplomata," uvedlo v prohlášení.

Borrell vyzval k osvobození Navalného

Lavrov před novináři vyčítal Borrellovi údajné porušování lidských práv v EU. „Rusko pokládá Evropskou unii za nespolehlivého partnera," reagoval na zmínku o protiruských sankcích. Případné přijetí dalších sankcí proti Moskvě označil za vnitřní záležitost EU. Dodal přitom, že Rusko zaznamenalo, že Brusel se chová čím dál více jako Washington a že sahá po jednostranně vyhlášených restrikcích.

„Zajisté hlavní problém, s nímž se všichni potýkáme, je to, že chybí normálnost ve vztazích mezi Ruskem a EU, mezi dvěma největšími hráči v euroasijském prostoru. Je to samozřejmě nezdravá situace, která nikomu neprospívá," prohlásil Borrellův hostitel.

Borrell v Moskvě vyzval k osvobození Navalného. Jednání s ruským ministrem zahraničí označil za upřímné a intenzivní, uvedla agentura Reuters.

„Řekl jsem ministru Lavrovovi o našem hlubokém znepokojení a o naší výzvě k propuštění (Navalného) a k zahájení vyšetřování jeho otravy," uvedl Borrell na téže tiskové konferenci v narážce na opozičnickou srpnovou otravu, ze které Navalnyj obviňuje Kreml a kterou Moskva popírá.

Zevrubné a transparentní vyšetřování by podle Borrella mohlo pomoci objasnit, co se stalo. Šéf unijní diplomacie prohlásil, že zatím žádný členský stát EU nepředložil návrh uvalit na Rusko nové sankce za Navalného uvěznění, ale upozornil, že o vztazích s Ruskem budou vůdci členských států jednat příští měsíc.

Vztahy mezi EU a Ruskem v posledních letech poznamenaly „zásadní rozpory a nedostatek důvěry", citovala Borrella agentura Reuters. „Hledíme teď na sebe více jako na konkurenta, na soupeře, než jako na partnera," charakterizoval Borrell situaci podle tiskové agentury TASS.

Současně ale zdůraznil, že i přes přetrvávající rozpory „je nezbytné hledat oblasti, ve kterých se můžeme dohodnout a spolupracovat". Připomněl, že EU je pro Rusko největším obchodním partnerem a také největším zdrojem přímých zahraničních investic.

Dodal, že stabilita v Evropě je založena jak na respektování hranic států, tak lidských práv a svobod. „Na tomto základě musíme hledat společnou řeč a pochopení a v tom spočívá cíl mé návštěvy," uvedl představitel EU.

Borrell na úvod schůzky s Lavrovem upozornil, že po Navalného uvěznění už tak „vážně napjaté" vztahy Unie a Ruska klesly „na nejnižší bod". Přes existující problémy však podle něj není východiskem budovat mezi oběma stranami zeď mlčení.

„Zajisté hlavní problém, se kterým se všichni potýkáme, je to, že chybí normálnost ve vztazích mezi Ruskem a Evropskou unií, mezi dvěma největšími hráči v euroasijském prostoru. Je to samozřejmě nezdravá situace, která nikomu neprospívá," prohlásil Borrellův hostitel Lavrov.

Moskva kritiku kolem uvěznění hlavního odpůrce prezidenta Vladimira Putina označuje za vměšování do vnitřních záležitostí. Kreml do Bruselu ještě před Borrellovou návštěvou vzkázal, že podmiňovat budoucnost vztahů EU a Ruska osudem Navalného by byla „hloupost".

Borrellova mise ukončuje období zmrazených diplomatických kontaktů na unijní úrovni, které podle AFP trvalo od roku 2017. Vztahy prudce ochladly po ruské anexi ukrajinského poloostrova Krym a propuknutí ozbrojeného konfliktu s proruskými separatisty na východě Ukrajiny na jaře 2014, na což

EU a další západní státy odpověděly sankcemi proti některým sektorům ruského hospodářství a Moskva zareagovala vlastním zákazem dovozu západních potravin.

Sankce - tentokrát zaměřené na bezprostřední okolí ruského prezidenta - následovaly i po srpnové otravě Navalného, ze které se opozičník vyléčil v Německu.

Podle západních laboratoří i Organizace pro zákaz chemických zbraní byl otráven látkou ze skupiny novičok, tedy podobnou látkou, kterou byl v britském Salisbury dříve otráven někdejší ruský zpravodajský důstojník Sergej Skripal. Navalnyj otravu připisuje Kremlu a tajné službě FSB, což Moskva popírá a zpochybňuje, že Navalnyj byl vůbec otráven.

Urážka veterána?

Navalnyj v pátek opět stanul v Moskvě před soudem, neboť čelí obžalobě z pomluvy válečného veterána. Navalnému nyní podle dostupných informací hrozí až milionová pokuta (asi 288 000 Kč), nebo až dvouleté odnětí svobody.

Soud podle agentury TASS poskytl obžalovanému hodinu, aby se seznámil s případem. „Vyhláшуji hodinovou přestávku, protože Navalnyj prohlašuje, že není seznámen s dokumentací případu, která čítá pět svazků,“ řekla soudkyně Věra Akimovová.

Čtyřiačtyřicetiletý Navalnyj podle obžaloby komentoval loni v červnu na sociálních sítích šot televize RT, vybízející voliče, aby schválili změny v ústavě. Ty umožňují prezidentovi Vladimiru Putinovi setrvat u moci i po vypršení nynějšího funkčního období v roce 2024, samozřejmě pokud se rozhodne kandidovat a pokud bude zvolen.

Navalnyj na adresu osob vystupujících v nahrávce, včetně zmíněného veterána, poznamenal, že jsou „národní ostudou“ a „zrádci“.

Podle obžaloby Navalného komentář obsahoval úmyslně lživá tvrzení na adresu veterána Ignata Artemenka, poškozující jeho čest, důstojnost a pověst, uvedla agentura Interfax. Opozičník vinu odmítá a pokládá se za pronásledovaného z politických důvodů.

Zdroj: <https://www.idnes.cz>